

19/32

Uitspraak van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen.

Het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen, hierna te noemen het College, heeft het volgende overwogen en beslist ten aanzien van de bij brief van 16 september 2019 door mevrouw A, hierna te noemen klaagster, ingediende klacht tegen mevrouw drs. B, hierna te noemen verweerster, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen, en ingeschreven in de NIP-registers kinder- en jeugdpsycholoog NIP en psycholoog NIP.

I Het verloop van de procedure

Het College heeft kennisgenomen van:

- het klaagschrift met bijlage d.d. 16 september 2019, ingekomen op 26 september 2019;
- het verweerschrift met bijlagen d.d. 13 november 2019;
- de brief d.d. 20 januari 2020 van klaagster, waarin zij meedeelt dat zij zich ter zitting laat bijstaan door de heer C;
- de repliek met de bijlagen d.d. 26 juni 2020;
- de dupliek d.d. 27 juli 2020;
- de brief van de secretaris van het College van 29 juli 2020 waarin verweerster alsnog in de gelegenheid wordt gesteld bij aanvulling op de dupliek te reageren op een eerder abusievelijk door het College niet doorgestuurde productie bij repliek;
- de aanvulling op de dupliek d.d. 18 augustus 2020.

De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden ter zitting van het College van 9 december 2020, waarbij klager en verweerster aanwezig waren. Klaagster werd bijgestaan door haar partner de heer C, tevens personen- en familierechtjurist. Verweerster werd bijgestaan door mr. L.A. Huitema, advocaat.

II De feiten

Op grond van de stukken en van hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden kan van het volgende worden uitgegaan.

- a. Klaagster is gehuwd geweest met de heer D, hierna te noemen vader. Uit dit huwelijk zijn drie kinderen geboren. Klaagster en vader leven sinds eind 2016 gescheiden van elkaar. Er is een co-ouderschapsregeling met gezamenlijk ouderlijk gezag vastgesteld met betrekking tot de drie minderjarige kinderen.
- b. Verweerster, kinder- en jeugdpsycholoog, is werkzaam als gedragswetenschapper bij het W, hierna te noemen de jeugdhulpinstelling. De jeugdhulpinstelling biedt ondersteuning aan ouders, opvoeders, kinderen, jongeren en professionals. Daarnaast biedt het een platform ten behoeve van de samenwerking van zorg- en welzijnsorganisaties op het gebied van opvoeden, opgroeien en jeugdhulp.
- c. Verweerster is gedurende enkele dagdelen per week door de jeugdhulpinstelling gedetacheerd als praktijkondersteuner huisarts jeugd ggz (POH-JGGZ), thans POH-Jeugd genoemd, bij een huisartsenpraktijk.
- d. Klaagster en vader zijn ingeschreven in de huisartsenpraktijk waar verweerster werkzaam is als gedetacheerd POH-Jeugd.

- e. In december 2016 is klaagster samen met vader op het spreekuur geweest van verweerster. Verweerster heeft klaagster en haar partner destijds vanwege complexe echtscheidingsproblematiek naar de jeugdhulpinstelling verwezen.
- f. Op 14 mei 2019 heeft de huisarts klaagster en haar zoon, E, op dat moment zeven jaar oud, voor een consult naar verweerster als praktijkondersteuner verwezen. In het medisch dossier van E bij de huisarts (hierna het medisch dossier) is – voor zover hier van belang - het volgende hierover opgenomen:
*“S Moeder heeft zorgen om E, heeft mogelijk last van gevolgen van scheiding. Hierdoor getuige van conflicten. Veilig thuis is betrokken na aanleiding van een melding door bureu. Volgens moeder is daar nu geen gevolg aan gegeven.
 E P22.00. Andere zorgen gedrag kind.
 P (...) in overleg poh-ggz jeugd voor oriëntatie of er sprake is van problemen en voor gesprekken met onpartijdige derde. Vooralnog lijken er vooral zorgen rondom de situatie en niet rondom gedrag of anderszins van E.”*
- g. Het consult met E en klaagster vond plaats op 4 juni 2019 tijdens het spreekuur van verweerster. In het medisch dossier is hierover door verweerster het volgende opgenomen:
*“S moeder met E op spreekuur. Geeft aan dat zij zich zorgen maakt over veiligheid kk. Leerkracht heeft geen zorgen over gedrag. E getuige geweest van huiselijk geweld. E vertelt dat hij alleen maar voordelen weet van het gescheiden zijn van zijn ouders. Geeft aan dat hij blij is dat hij hun geruzie niet meer hoort. Wil ook met vader op spreekuur komen. Ouders communiceren via mail.
 O vrij actief. Volgens moeder loopt melding VT. Complexe echtscheiding.
 E P22.00. Andere zorgen gedrag kind
 P Met vader bellen om zijn kant te horen, kan ook op spreekuur komen. Is al fors ingezet op hulpverlening W, X, Y en ambulante gezinsondersteuning. Na contact vader advies geven.”*
- h. Na het consult heeft verweerster enkele malen aan klaagster gevraagd om haar het e-mailadres van vader te geven, zodat zij hen beiden kon adviseren over verdere hulpverlening. Klaagster heeft deze informatie niet aan verweerster verstrekt.
- i. Op 11 juni 2019 heeft een telefoongesprek tussen klaagster en verweerster plaatsgevonden. Dit gesprek is niet in goede harmonie verlopen.
- j. Op klaagsters verzoek aan verweerster om haar registratienummer bij het NIP of de BIG aan haar kenbaar te maken om een klacht te kunnen indienen, heeft verweerster per e-mail van 14 juni 2019 (vanaf haar mailadres bij de jeugdhulpinstelling en voorzien van het logo van die instelling) gereageerd met de mededeling dat, nu de klacht betrekking had op haar functioneren als POH-Jeugd, klaagster een klacht kon indienen bij de huisartsenpraktijk.
- k. Eveneens op 14 juni 2019 heeft verweerster (ook vanaf voormeld mailadres met logo) een e-mail naar het mailadres van klaagster gestuurd met de volgende inhoud:
*“Beste ouders van E,
 Naar aanleiding van het bezoek van E met zijn moeder, ... (klaagster), bij mij op het POH-Jeugd spreekuur wil ik u beiden de volgende terugkoppeling geven.
 In een situatie waarbij ouders gescheiden zijn is het noodzakelijk voor een hulpverlener om met beide ouders in gesprek te gaan. De voorkeur gaat uit naar een gesprek met beide ouders. Indien dit niet mogelijk is, worden beide ouders apart gesproken.
 Aan E zijn moeder, (klaagster), heb ik verteld dat ik nadat ik ook Es vader zou hebben gesproken, een advies zou geven over verdere hulpverlening. E opperde zelf in het gesprek dat hij ook graag een keer met zijn vader op het spreekuur zou willen komen.
 Inmiddels heeft...(klaagster) kenbaar gemaakt geen behoefte te hebben aan een vervolgesprek met de POH-Jeugd.
 Vandaag heb ik vader, de heer ..., gesproken en een terugkoppeling gegeven van het gesprekje met E en aangegeven dat er geen vervolgesprek zal plaatsvinden. Daarnaast heb ik, zoals ik aan ... (klaagster) ook heb laten weten, aangegeven dat de situatie dermate complex is dat er*

een intensievere vorm van hulpverlening nodig is dan dat de POH kan bieden. De POH-Jeugd is bedoeld voor kortdurende hulpverlening.

In situaties als waarin u zich bevindt, is het noodzakelijk, in het belang van de kinderen, de communicatie te verbeteren.

Daarnaast kan hulpverlening voor de kinderen cq. E gewenst zijn. Maar daar kan ik op basis van de informatie die ik nu heb, geen gericht advies in geven. Hiervoor heb ik te weinig informatie over de huidige situatie en over de trajecten en bevindingen van voorgaande hulpverlening.

Gezien de huidige betrokkenheid van andere instanties, is mijn verwachting dat zij u een advies zullen geven over verdere hulpverlening.

Hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.”

1. Op 18 juni 2020 is E door de huisarts verwezen naar praktijk Z.

III Het standpunt van klaagster en de klacht

De klacht houdt in, zakelijk en kort samengevat weergegeven, dat verweerster in strijd met de Beroepscode heeft gehandeld om de volgende redenen:

1. Verweerster heeft na een gesprek van 20 minuten op 4 juni 2019 te snel de conclusie getrokken dat ‘alles klaagsters schuld was’, omdat zij niet communiceerde met vader. Klaagster stelt dat verweerster compleet is voorbijgegaan aan het trauma dat zij vanwege mishandeling tijdens haar huwelijk heeft opgelopen.
2. Klaagster stelt dat verweerster haar zorgplicht ten opzichte van E heeft geschonden door geen onderzoek te doen naar de reden waarom E door de huisarts naar verweerster als POH-Jeugd was doorverwezen, namelijk mishandeling door vader.
3. Klaagster acht het onterecht dat verweerster haar om de e-mailgegevens van vader verzocht, terwijl deze ook bekend waren bij de huisartsenpraktijk. Klaagster is van mening dat zij als gewezen echtgenote van vader in het kader van de AVG niet bevoegd is deze gegevens te verstrekken. Volgens klaagster is vader zelf ook patiënt bij dezelfde huisartsenpraktijk, en had hij al toestemming gegeven voor het contact tussen E en verweerster.
4. Klaagster verwijt verweerster dat zij onprofessioneel reageerde toen zij haar vertelde waarom zij het gesprek met de jeugdhulpinstelling had afgezegd, en dat haar pas later duidelijk werd dat verweerster zelf ook werkzaam was bij die instelling. Verweerster had dan ook niet op haar hulpvraag in moeten gaan.
5. Klaagster stelt dat verweerster haar in haar functie van POH-Jeugd geen e-mail had mogen zenden vanuit haar e-mailadres bij de jeugdhulpinstelling en voorzien van het logo van die instelling.
6. Klaagster verwijt verweerster dat haar onzorgvuldige en vooringenomen optreden er de oorzaak van is dat E, die hulp nodig heeft, nog steeds geen hulp heeft gekregen. Verweerster heeft volgens klaagster niets teruggekoppeld aan de huisarts en evenmin doorverwezen naar een andere psycholoog. Daarmee heeft zij E aan z'n lot overgelaten.
7. Verweerster heeft ten onrechte geweigerd kenbaar te maken dat zij bij het NIP is aangesloten en klaagster met haar klacht verwezen naar de huisartsenpraktijk in plaats van naar het College van Toezicht van het NIP.

Klaagster stelt hiertoe dat haar zoon is mishandeld door zijn vader maar dat verweerster daar niet met de zoon over wilde praten omdat zij vooringenomen was vanwege het contact dat klaagster al in december 2016 met haar had. Verweerster maakt volgens klaagster misbruik van haar positie en neemt de zorgvuldigheid niet in acht. Bovendien heeft zij geweigerd de zoon te helpen. Daardoor heeft zij zich schuldig gemaakt aan voortgezette kindermishandeling. Tenslotte heeft klaagster door het optreden van verweerster evenmin zélf hulp gekregen.

IV Het standpunt van verweerster

Verweerster heeft de klacht gemotiveerd betwist.

Zij heeft goed aan klaagster uitgelegd dat zij vanuit de jeugdhulpinstelling bij de huisartsenpraktijk was gedetacheerd. Ook heeft zij klaagster geïnformeerd dat zij klaagster niet zelf kon begeleiden, aangezien zij alleen was aangesteld als POH-Jeugd en niet voor volwassenenproblematiek.

Verweerster heeft aangevoerd dat de zoon niet vanwege de volgens klaagster plaatsgevonden hebbende mishandeling door vader naar haar was verwezen door de huisarts. Het was namelijk een niet spoedeisend consult. Dit is af te leiden uit het feit dat er geruime tijd zat tussen de verwijzing door de huisarts op 14 mei 2019 en de afspraak met verweerster op 4 juni 2019. Het consult was – zoals blijkt uit het medisch dossier - bedoeld voor oriëntatie of er problemen waren en voor gesprekken met een onpartijdige derde.

Ten slotte heeft verweerster gemeld dat zij naar aanleiding van deze klacht thans toestemming vraagt aan cliënten om als POH-Jeugd het mailadres van de jeugdinstelling te gebruiken.

Voor zover van belang voor de beoordeling van de klacht zal in het onderstaande nader op het verweer worden ingegaan.

V De overwegingen van het College

V.1. Klachtonderdeel 1 houdt kort gezegd in dat verweerster vooringenomen was jegens klaagster bij het gesprek op 4 juni 2019.

Klaagster heeft hiertoe aangevoerd dat het gesprek met verweerster slechts 20 minuten duurde, dat verweerster haar collega's van de jeugdhulpinstelling niet wilde afvallen en daarom de schuld meteen aan klaagster gaf en dat zij voorbij is gegaan aan het door klaagster in haar huwelijk opgelopen trauma.

Verweerster heeft aangevoerd dat het gesprek zeker langer dan 20 minuten heeft geduurd, dat zij als POH-Jeugd en niet als medewerker van de jeugdhulpinstelling met klaagster (en de zoon) in gesprek was en dat zij klaagster voor haar persoonlijke volwassenen problematiek tot twee keer toe heeft gesuggereerd een afspraak te maken met de POH-GGZ. Ook heeft zij in het gesprek het woord schuld niet genoemd.

Onder deze omstandigheden kan het College niet vaststellen of verweerster zoals klaagster stelt vooringenomen was, omdat aan het woord van de één niet meer geloof kan worden gehecht dan aan het woord van de ander. In gevallen als deze is het vaste tuchtrechtspraak dat het verwijt van klaagster niet gegrond kan worden bevonden. Dit oordeel berust niet op het uitgangspunt dat het woord van klaagster minder geloof verdient dan dat van verweerster, doch op de omstandigheid dat voor het oordeel of een bepaalde verweten gedraging van de aangeklaagde tuchtrechtelijk verwijtbaar is, eerst moet worden vastgesteld welke feiten daaraan ten grondslag gelegd kunnen worden. Dit klachtonderdeel is derhalve ongegrond.

V.2. Evenmin is vast komen te staan dat de zoon door de huisarts naar verweerster als POH-jeugd was verwezen vanwege mishandeling door vader, zoals klaagster in klachtonderdeel 2 stelt. Klaagster heeft hierover ter zitting verklaard dat zij de verwijzing zelf niet heeft gezien.

Uit het medisch dossier blijkt echter dat de zoon op 14 mei 2019 door de huisarts werd verwezen *“voor oriëntatie of er sprake is van problemen en voor gesprekken met een onpartijdige derde.”* Blijkbaar is er bij klaagster dus een andere verwachting ontstaan betreffende de inhoud van het te voeren gesprek met verweerster.

Verweerster was gelet op de tekst van de verwijzing niet gehouden naar mishandeling onderzoek te doen. Bovendien blijkt uit hetgeen in het medisch dossier is opgenomen evenmin dat het gesprek met klaagster en de zoon voor verweerster aanknopingspunten opleverde om op eigen initiatief een onderzoek naar kindermishandeling te starten. Integendeel, de leerkracht van de zoon gaf aan dat er geen problemen waren in het gedrag van E, en zelf heeft de zoon in het gesprek verklaard dat hij ook met vader naar het spreekuur van verweerster wil komen.

Klachtonderdeel 2 is dan ook bij gebrek aan feitelijke grondslag ongegrond.

V.3. Anders dan klaagster aanvoert, heeft verweerster bij haar om het e-mailadres van vader kunnen vragen. Klaagster had aangegeven dat zij met vader via de mail communiceerde.

De AVG staat aan een dergelijke vraag - die zich bevindt in het privédoel - niet in de weg.

Klachtonderdeel 3 is dan ook niet gegrond.

V.4. Evenmin is vast komen te staan dat verweerster boos reageerde toen klaagster haar vertelde waarom zij het gesprek met de jeugdhulpinstelling in 2016 had afgezegd (klachtonderdeel 4).

Klaagster heeft gesteld dat dit kwam omdat verweerster zowel voor de huisartsenpraktijk als de jeugdhulpinstelling werkte, hetgeen inhield dat zij twee petten ophad. Verweerster is volgens klaagster mede hierdoor tegen haar tekeer gegaan en had niet op haar hulpvraag in moeten gaan.

Verweerster heeft aangevoerd dat zij zowel in 2016 als in 2019 als POH-Jeugd en niet als medewerker van de jeugdhulpinstelling de gesprekken met klaagster heeft gevoerd. Zij heeft dit op professionele wijze gedaan en heeft getracht klaagster psycho-educatie te geven inhoudende dat er altijd twee kanten aan een verhaal zitten.

Nu verweerster de stellingen van klaagster op dit vlak gemotiveerd heeft weersproken, kan het College niet vaststellen dat verweerster onprofessioneel jegens klaagster heeft gehandeld door een gesprek en een telefoongesprek met haar te voeren. Dat klaagster tevoren een andere verwachting had van het contact met verweerster, namelijk dat de mishandeling van de zoon door vader zou worden onderzocht, en dat de gesprekken op een andere manier zijn verlopen dat zij dacht, kan niet tot de conclusie leiden dat verweerster tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld.

Klachtonderdeel 4 is niet gegrond.

V.5. Klachtonderdeel 5 houdt in dat verweerster geen mails aan klaagster had mogen sturen vanaf haar mailaccount van de jeugdhulpinstelling.

Het College is van oordeel dat deze handelwijze mogelijk tot lichte verwarring bij cliënten van verweerster kan leiden, hoewel verweerster hiertegen heeft aangevoerd dat zij cliënten steeds op de hoogte stelt van haar detachering als medewerker van de jeugdhulpinstelling bij de huisartsenpost. Dat is volgens verweerster ook bij klaagster het geval geweest met wie zij overigens alleen contact heeft gehad in haar functie van POH-Jeugd. Het College is van oordeel dat klachtonderdeel 5 gelet op deze omstandigheden niet gegrond is. Hierbij heeft meegespeeld dat het College met instemming kennis heeft genomen van het feit dat verweerster haar handelwijze naar aanleiding van deze klacht heeft aangepast en aan cliënten voortaan tevoren toestemming vraagt dit mailaccount te mogen gebruiken. Verweerster heeft hiermee laten zien kritisch na te kunnen denken over haar handelwijze als professional en heeft daarmee in overeenstemming gehandeld met artikel 98 van de Beroepscode.

V.6. Evenmin is vast komen te staan dat verweerster de zoon aan zijn lot heeft overgelaten, zoals klaagster stelt. Bij het gezin was immers al andere gespecialiseerde hulpverlening (Y) betrokken.

Verweerster heeft daarom als POH-Jeugd in haar afsluitende brief van 14 juni 2019 (zoals geciteerd onder 1.k) kunnen verwijzen naar andere betrokken instanties die een advies zullen geven over verdere hulpverlening.

Dat dit klopt blijkt uit het in het medisch dossier opgenomen feit dat de zoon op 18 juni 2019 is doorverwezen naar Praktijk Z.

Klachtonderdeel 6 is dan ook bij gebrek aan feitelijke grondslag ongegrond.

V.7. Ten slotte heeft verweerster niet onjuist gehandeld door klaagster (overigens op aanraden van de huisarts) met haar klacht te verwijzen naar de (klachtenfunctionaris van de) huisartsenpraktijk waar zij als POH-Jeugd werkzaam is. Anders dan klaagster stelt is niet vast komen te staan dat verweerster zich niet kenbaar wilde maken als NIP-lid nu zij haar mail betreffende de mogelijkheid bij de praktijk te klagen heeft ondertekend met de titel "Kinder- en Jeugdpsycholoog NIP".

Klachtonderdeel 7 is hiermee niet gegrond.

Het College komt tot de slotsom dat - nu ook overigens niet is gebleken van enig onprofessioneel handelen door verweerster - de klacht in al zijn onderdelen ongegrond is.

VI De beslissing

Het College van Toezicht:

- verklaart de klacht ongegrond.

Aldus gewezen op 9 december 2020

door:

mr. C.M. Berkhout, voorzitter,
mr. E.A.M. Driessen, secretaris,
dr. ing. J.A. Damen,
dr. H.F.A. Diesfeldt
drs. A. Wensing-Kruger,
leden

en ondertekend door de voorzitter,

w.g. C.M. Berkhout